

ABSTRAKT

Předmětem předložené disertační práce je román *Ďábel strážný*, jehož autorem je mexický spisovatel Xavier Velasco. Jde vůbec o první práci v českém prostředí věnovanou tomuto dílu, které vyšlo v roce 2004. *Ďábel strážný* je v určitém smyslu reprezentativním mexickým románem počátku jednadvacátého století, který překvapivě a s originalitou kombinuje tradici s novostí. Jedním z výrazných jevů současné mexické literatury je odklon od tématu mexičanství a obecněji od programového pěstování tzv. národní literatury. Velaskův román je však příkladným a zdaleka ne jediným dílem, které ukazuje, že literární rozchod s Mexikem není výlučným ani dominantním rysem současné mexické prózy. Velasco se v *Ďáblu strážném* soustřeďuje na téma identity osobní i národní, jež pojímá velmi netradičně, když dává ironické slovo mexické postmoderní-hypermoderní dívce pohybující se v globalizovaném světě.

Práce je rozdělena do šesti oddílů. První část „Originalita zakořeněná v tradici“ ukazuje, jak *Ďábel strážný* navazuje na tradici mexického románu a jak ji inovuje. Ve druhé části „Xavier Velasco“ je stručně představen autorův život a dílo. Otázce výstavby a kompozičních technik celého románu je věnována třetí část „Román *Ďábel strážný*“, kde též poukážeme na žánrovou a typologickou pluralitu románu. Těžištěm celé práce je pak část čtvrtá „Téma identity v *Ďáblu strážném*“. Jejím cílem je odkrýt v jednotlivých kapitolách různé vrstvy, z kterých se utváří identita protagonistky románu. Při zkoumání tématu identity je nejednou zvolen postup zakládající se na mimetické konfrontaci románu a aktuálního světa. Vzhledem k období vzniku díla a jeho ději je v páté části práce *Ďábel strážný* nahlédnut i časově odpovídající metodou, totiž teorií fikčních světů, jež umožňuje vidět román z jiné perspektivy a nabízí srovnání s dalším reprezentativním dílem současné mexické románové tvorby, kterým je *Salon krásy* (1999) Maria Bellatina. Velaskův a Bellatinův román obecně symbolizují dvojí směřování mexické výpravné prózy přelomu tisíciletí: utvrzení v mexické národní tradici a její „globální“ přesah ve Velaskově tvorbě a

osobní literární osvobození, které je v Bellatinově díle dovedeno do extrémní polohy.